

A 1581/presidiet

Behandles i:
Presidiet

Bilag:
- Medlemsforslag

J.nr. 12-00311-9

Presidiets betenkning over

Medlemsforslag om styrket nordisk samarbeid mot cybertrusler og digitale angreb

1. Præsidiets forslag

Presidiet foreslår, at

Nordisk Råd rekommanderer de de nordiske landes regeringer,

at det nordiske samarbejde mod cybertrusler og digitale angreb styrkes gennem erfaringsudveksling, fælles kompetenceopbygning, koordinering mellem landenes relevante myndigheder, og på sigt større grad af fælles strukturer

2. Baggrund

Den konservative gruppe har fremsat et medlemsforslag om styrket nordisk samarbejde mod cybertrusler og digitale angreb og skriver bl.a. i sin begrundelse:

- Mens det militære samarbeidet mellom de nordiske land stadig forbedres, synes det som om landene har kommet noe kortere hva gjelder tiltak som ligger i brytningsfeltet mellom sivil og militær sektor. Dette gjelder blant annet flere av forslagene fra Stoltenberg-rapporten. Den konservative gruppen vil i den sammenheng særlig peke på forslaget om et kompetansenettverk mot digitale angrep. Slike angrep er en økende, uforutsigbar og kompleks trussel mot alle våre samfunn, og rammer uavhengig av nasjonale grenser eller avgrensede samfunnssektorer.

Siden forslaget fremkom er forslaget yderligere blevet aktualiseret af en øget nordisk debat om forsvarspolitik, herunder mod nye former for trusler. Sverige har på regeringssiden formandskabet i Nordisk Ministerråd i 2013. Sveriges udenrigsminister Carl Bildt, og forsvarsminister, Karin Enström, skrev i en fælles kommentar i Dagens Nyheter 13.januar 2013:

- I år är Sverige också värd för Hagasamarbetet, det nordiska samarbetet om räddningstjänst och krisberedskap. Sedan 2009 finns detta mötesformat där vi skapar en samsyn om gemensamma utmaningar och hot. Ett resultat av Hagasamarbetet är ett nytt informationsnätverk på myndighetsnivå för att öka skyddet mot IT-angrepp.

Nordisk Råd

A 1581/presidiet

I det nordiske forsvarssamarbejde i NORDEFCO har Finland formandskabet i 2013. I "Finlands säkerhets- och försvarspolitik 2012. Statsrådets redegørelse", der netop er blevet præsenteret for Riksdagen, står der om cybersikkerhed:

Behandles i:
Presidiet

Bilag:
- Medlemsforslag

J.nr. 12-00311-9

- Finlands nationella förmåga att möta cyberhot är starkt knuten till det internationella samarbetet. Utvecklandet av cybersäkerheten och uppgifterna i samband med det är ett exempel på en utmaning på området för den övergripande säkerheten som gäller alla förvaltningsområden.

Senere sammenfattes:

- Eftersom den nationella och den internationale sikkerheten är beroende av varandra kommer forsvarsmaktens oppgifter, dvs. det militære forsvaret av Finland, samt myndighetssamarbejdet og den internationale militære krishandlingen i fremtiden att vara allt tätare sammenflätade. Samtidigt som Finland har beredskap att forsvare landet mot væpnede angrepp bør vi ha förmåga att skydda befolkningen og trygge samhällets funktion.

Statsrådet tog 24. januar 2013 principbeslutning om "Strategi for cybersikkerheten i Finland". Punkt seks af de strategiske retningslinjer er en aktiv og effektiv deltagelse i internationalt samarbejde, hvor ikke mindst EU fremhæves.

På europæisk plan har Europol i Haag netop oprettet *New European Cybercrime Centre* (EC3), der især skal forebygge trusler mod brug af betalingskort. Netop i januar var danske brugere af netbanker truet af en sikkerhedsbrist i det meget anvendte program Java, så truslen er særdeles reel. Benelux-parlamentet havde i juni 2012 cyberkriminalitet på dagsordenen, og indenfor NATO har Estland fået en vigtig rolle omkring cybertrusler. Også udenfor Norden bliver der taget initiativer, så det vil være vigtigt, at et styrket nordisk samarbejde på dette område også udvikler tætte kontakter med andre europæiske myndigheder engageret på dette felt.

Der er som nævnt allerede et vist nordisk samarbejde omkring beredskab, men det vil være centralt med parlamentarisk pres for et yderligere udviklet beredskabssamarbejde også om cybertrusler og digitale angreb.

3. Høring

Forslaget har ikke været i høring, men det har været til drøftelse i Præsidiets og emnet blev også berørt på den konference om nordisk forsvarspolitik, som den danske delegation i Nordisk Råd i samarbejde med Forsvarsudvalget i det danske Folketing afholdt 21. november 2012 på Christiansborg med deltagelse også af parlamentarikere fra andre nordiske lande.

4. Præsidiets synspunkter

Den konservative partigruppe fremlagde medlemsforslaget på Præsidiemødet den 4. december 2012. Cybertrusler er blevet et stadig vigtigere tema for forsvaret, og her samarbejdes der mellem de nordiske lande på tværs af alliance-tilhørsforhold.

Der var tilslutning til tankerne bag forslaget. Præsidiets ønskede en kort beskrivelse af, hvad der allerede sker samt opridsning af dilemma om det åbne samfund. Det er også værd at se på, hvor smidigt et samarbejde på tværs af de nordiske grænser kan være på dette område.

Nordisk Råd

I «Udenrigsministrenes redegørelse til sessionen 2012» hed det:

- Nordisk samarbeid om digital sikkerhet blir prioritert. Vi er i ferd med å etablere et nordisk gradert kommunikasjonsnettverk, som vil være operativt innen utgangen av året. Gjennom nettverket vil vi kunne varsle, analysere og forberede nødvendige tiltak på en sikker og effektiv måte ved et eventuelt digitalt angrep mot ett eller flere nordiske land.

A 1581/presidiet

Behandles i:
Presidiet

Bilag:
- Medlemsforslag

J.nr. 12-00311-9

Præsidiets noterer, at i opfølgningen af Stoltenberg-rapporten har de nordiske lande med virkning fra 1.januar 2013 etableret et sikkerhedsgraderet kommunikationsnetværk, som gør det muligt for de nordiske lande at få etableret et fælles situationsbillede, og dermed handle mere koordineret og effektivt mod trusler mod informationssikkerheden.

Det er behov for bedre tekniske løsninger for kommunikation og informationsudveksling, men naturligvis er det centralt også at se på spørgsmål om det åbne samfund overfor en forstærket indsats omkring cybertrusler. Imidlertid vil de fleste borgere være interesseret i mindre sårbarhed f.eks. ved brug af netbanker, så det er muligt med en forebyggende indsats mod kriminelle eller ekstremistiske grupper, der anvender internettet til kriminalitet, uden at dette fører til øget overvågning af den almindelige medborger.

Mens de enkelte landes myndigheder har en central opgave i forhold til cybertrusler og digitale angreb, så er internationalt samarbejde afgørende. Internettet er globalt og truslerne kommer fra mange dele af verden. En forebyggende indsats vil derfor blive forstærket, hvis de enkelte lande kan trække på andres erfaringer.

Nordisk Ministerråd er ikke ansvarligt for dette område, så derfor rettes rekommandationen til de nordiske regeringer, og den er strammet lidt op i forhold til det oprindelige forslag for at gøre den mere operationel.

5. Konklusion

Presidiet foreslår, at

Nordisk Råd rekommanderer de nordiske landes regeringer,

at det nordiske samarbejde mod cybertrusler og digitale angreb styrkes gennem erfaringsudveksling, fælles kompetenceopbygning, koordinering mellem landenes relevante myndigheder, og på sigt større grad af fælles strukturer

Reykjavik den 29. januar 2013

Bertel Haarder (V)

Cristina Husmark Pehrsson (M)

Helgi Hjörvar (A)

Høgne Hoydal (T)

Karin Gaardsted (S)

Karin Åström (S)

Kimmo Sasi (saml)

Maarit Feldt-Ranta (sd)

Marit Nybakk (A), leder

Mikkel Dencker (DF) Per-Kristian

Foss (H), nestleder

Simo Rundgren (cent)

Åsa Torstensson (C)

Medlemsforslag om styrket nordisk samarbeid mot cybertrusler og digitale angreb

Samarbeidet mellom de nordiske landene innen sikkerhets- og forsvarspolitikken er i rask utvikling. Gjennom forsvarsfaglige mulighetsstudier, politiske intensjonserklæringer og opprettelsen av en felles koordinerende struktur for samarbeidet – *Nordic Defense Cooperation* – NORDEFECO, er det lagt et godt grunnlag for et tett og fremtidsrettet samarbeid.

Den konservative gruppen i Nordisk råd støtter et styrket nordisk sikkerhets- og forsvarspolitisk samarbeid, basert på felles interesser og gjensidig merverdi. Et nordisk samarbeid om sikkerhets- og forsvarspolitiske spørsmål er et viktig tillegg til de organisasjoner og allianser som utgjør de nordiske lands primære sikkerhetspolitiske forankring: Henholdsvis EU og/eller NATO. Den nordiske dimensjonen kommer i tillegg til, ikke som erstatning for, denne tilhørigheten.

Den konservative gruppen har merket seg den hurtige og så langt vellykkede tilnærmingen som har funnet sted mellom landenes forsvarsmakter innenfor NORDEFECO-strukturen. Dette samarbeidet, som baseres på identifiserte militære behov og tilfører gjensidige operative og/eller økonomiske gevinster for deltagerne, er i dag blant de aller fremste internasjonale eksempler på "*smart defense*" - i tråd med den utvikling som nå finner sted i NATO og EU. Den konservative gruppen vil anmode ministerrådet om ytterligere å forsterke og utvide NORDEFECO-samarbeidet, med særlig oppmerksomhet rettet mot materiellanskaffelser – med det siktemål å oppnå størst mulig grad av systemlikhet i landenes militære organisasjoner – noe som er en forutsetning for å kunne utløse operative og økonomiske synergieffekter i større skala. Operativt og teknisk samarbeid innen taktisk lufttransport er en annen åpenbar arena for bedre koordinering, felles operasjoner og vedlikehold.

Den konservative gruppen har videre merket seg at mens det militære samarbeidet mellom de nordiske land stadig forbedres, synes det som om landene har kommet noe kortere hva gjelder tiltak som ligger i brytnings-

feltet mellom sivil og militær sektor. Dette gjelder blant annet flere av forslagene fra Stoltenberg-rapporten. Den konservative gruppen vil i den sammenheng særlig peke på forslaget om et kompetansenettverk mot digitale angrep. Slike angrep er en økende, uforutsigbar og kompleks trussel mot alle våre samfunn, og rammer uavhengig av nasjonale grenser eller avgrensede samfunnssektorer.

I lys av det ovenstående foreslår Den konservative gruppen at

Nordisk Råd rekommanderer:

at det nordiske samarbeidet mot cyber-trusler og digitale angrep styrkes. Dette krever erfaringsutveksling, felles kompetansebygging, koordinering mellom landenes relevante myndigheter, og på sikt kanskje større grad av felles strukturer. Det er også behov for bedre tekniske løsninger for kommunikasjon og informasjonsutveksling

Helsingfors den 30 oktober 2012

Annicka Engblom (M)
Illugi Gunnarsson (Sj.)
Per-Kristian Foss (H)

Sinuhe Wallinheimo (saml)
Wille Valve (MÅ)

Nordisk Råd

A 1581/presidiet

Behandles i:
Presidiet

Bilag:
- Medlemsforslag

J.nr. 12-00311-9